

Tieteellisen tutkimuksen arviointi rahoittajan näkökulmasta

Riitta Maijala, ylijohtaja, Suomen Akatemia
Keskustelutilaisuus vastuullisesta tutkimuksen ja tutkijoiden arvioinnista
7.9.2022

Miksi vastuullisen tutkimuksen arvioinnin yhteisiä periaatteita tarvitaan?

- Tutkimustyön muuttuminen: Tutkimustiedon jakamisen uudet muodot, tutkimusprosessien muuttuminen, monitieteisyys, ilmiöpohjaiset tutkimusmenetelmät, digitalisaatio...
- Tutkimuksen ja tutkijoiden arviointi mahdollistaa, muokkaa ja suuntaa tutkimusta ja vaikuttaa monin eri tavoin tutkijoiden työhön.
- Kansainvälinen yhteistyö on sujuvampaa, kun tutkimuksen arvioinnin yleiset periaatteet on yhteisesti jaettu tiedeyhteisössä.
- Akatemian tavoitteena on tunnistaa parhaat tutkimussuunnitelmat, jotka tukevat tutkimuksen laatua, vaikuttavuutta ja uudistumista.

Haun tavoitteet -> rahoituspäätösten periaatteet -> hakemuksen arviointikriteerit -> hakemus

Akatemia on sitoutunut vastuullisen tutkijanarvioinnin periaatteisiin ja linjauksiin

- Akatemia on aina painottanut toiminnassaan vastuullista tutkijanarviointia
- Vastuullisen tieteen asiakokonaisuudet ja niiden kehittäminen ovat olleet mukana Akatemian rahoitusperiaatteissa jo lähes kymmenen vuotta
- [DORA](#) (San Francisco Declaration on Research Assessment), 2019
 - Monipuolinen ja vastuullinen tutkijanarviointi läpinäkyvillä kriteereillä
- [Tutkijanarvioinnin hyvät käytännöt - Vastuullisen tutkijanarvioinnin kansallinen suositus](#) (Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta ja Tieteellisten seurain valtuuskunta), 2020
 - Vastuullinen, oikeudenmukainen ja monipuolinen tutkijanarviointi sekä toteutumisen seuranta
 - Kansallinen suositus julkaisumetriikan vastuullisesta käytöstä
 - Suositusta vastuulliseen tutkijanarviointiin päivitetään ja sen toteutumista seurataan

Vastuullinen arviointi Akatemiassa

AKATEMIA ON SITOUTUNUT VASTUULLISEN TIETEEN KÄYTÄNTEISIIN

Esteellisyys

Salassapitosäännökset

Tieteen avoimuus

Tutkimusetiikka

Tasa-arvo ja
yhdenvertaisuus

Vastuullinen
tutkijanarviointi

Kestävä kehitys

Akatemian hakemusarviointikäytännöt ja arviointikriteerit sekä päätösten periaatteet kuvataan avoimesti hakuohjeiden ja -ilmoitusten yhteydessä ja ne ovat vapaasti kaikkien saatavilla.

Asiantuntijat perehdytetään vastuulliseen arviointiin osana arviointiohjeistusta.

Arvioitsijoiden nimet ja tehtäväkuvat julkaistaan rahoituspäätösten jälkeen.

Akatemia kehittää jatkuvasti arviointikäytäntöitään eri sidosryhmiltä kerätyn palautteen perusteella. Akatemia myös seuraa ja osallistuu aktiivisesti kansainväliseen ja kansalliseen keskusteluun arviointikäytännöistä.

Uudistukset hakemuksiin 2021-2022

- Vastuullisen tutkijanarvioinnin kannalta keskeisiä elementtejä hakemuksessa

2020 CV (uudistettu TENK:n suositusten mukainen ansioluettelo)

- Entistä paremmin esille tutkijan uran monimuotoisuus, tutkimustuotosten monimuotoisuus, tutkimuksen avoimen saatavuuden edistäminen, yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja vuorovaikutus

2021 Tärkeimmät julkaisut ja muut tutkimustuotokset (max 10) perusteluineen (tieteellinen ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus sekä vaikuttavuus tutkijan uralle)

2021 Hakijan ei tule liittää hakemukseensa metriikkatietoja (esimerkiksi lehden vaikuttavuuskerroin JIF tai JUFO-luokitus)

2022 Ansiot ja pätevytyminen (akatemiattutkijan uudistetussa rahoitusmuodossa):

- Tähänastiset ansiot tutkijana
- Tutkimusidean uudistuminen väitöstutkimuksen jälkeen
- Pätevytyminen tutkijana rahoituskauden aikana
- Urasuunnitelma rahoituskauden jälkeen

Akatemiatutkijan ansioluettelo (CV)

Tärkeimmät
julkaisut ja muut
tutkimustuotokset
–välilehteä ei ole
hakulomakkeella.

Sen sijaan hakija
kertoo CV:ssään:

Tutkimuksen tuotokset

Julkaisut:

- kokonaisjulkaisumäärä
- enintään 10 tärkeintä julkaisuasi; Pakolliset tiedot ovat tekijä(t), julkaisun otsikko, julkaisuvuosi ja sarjan/lehden nimi sekä julkaisutyyppi. Linkki julkaisuun, jos on saatavilla; Julkaisu- tai vaikuttavuuskertoimia (JIF) eikä sitaatiometriikkaa (kuten h-indeksi) ei ilmoiteta.
- Perustele roolisi ja valintasi haettavan hankkeen ja/tai tutkijanurasi kannalta.
- täydellinen julkaisuluettelo jätetään erillisenä liitteenä

Muut tutkimustuotokset:

- enintään 10 tärkeintä muuta tutkimustuotostasi. Esimerkiksi kehitetyt menetelmät, ohjelmat, infrastruktuurit, aineistot, oppaat ja työkalut, opetussisällöt, muut tutkimusalan asiantuntija- tai sidosryhmätyöhön liittyvät tuotokset; patentit ja keksinnöt
- merkittävimmät taiteelliset työt ja prosessit
- Perustele valintasi ja roolisi muissa tutkimustuotoksissa.

Agreement on reforming research assessment

- Akatemian näkökulmasta

- Suomen Akatemia on jo pitkälti toteuttanut reformin suositukset vuodesta 2021 alkaen.
- Arviointimenetelmien ja periaatteiden kansainvälinen harmonisointi
 - Tukee tutkimuksen laatua ja vaikuttavuutta
 - Helpottaa tutkijoiden kv-yhteistyötä ja kv -arvioinnin järjestämistä (prosessien yhdenmukaisuus).
- Laadulliseen arviointiin siirtyminen edellyttää uudenlaisten menetelmien omaksumista ja koulutusta sekä hakijoille että arvioijille (esim. narratiivi-CV).
- On huolehdittava, ettei hakijoiden tai arvioijien työkuorma kasva merkittävästi (esim. narratiivi-CV:n yhdenmukaisuus tavoiteltavaa).

Lisää aiheesta

<https://www.aka.fi/tutkimusrahoitus/vastuullisen-tiede/vastuullinen-tutkijanarviointi/>